

բուն մօտերը, և ոչ թէ ճառին միւս ծայրը: Կը տեսնենք երբեմն երկրասարգ քաղաքացիներ, որոնք իրենց առաջին մասը կը լեցնեն՝ նախադրեալները հաստատելով, և երկրորդը՝ եզրակացութիւններ հանելով: Խոշոր սխալ մըն է ասիւ: Մէկ կողմ գիշուած սկզբունքները կը ներդնեն գիրար, շուք կ'ընեն իրարու վրայ, փոխանակ ամէն մէկը իր հետեւութիւնները լուսաւորելու, իսկ անոնք կը մնան մութին մէջ, անդիի ծայրը: Եւ կամ, եզրակացնելու ատեն պէտք կ'ըլլայ վերադառնալ ըսուածին վրայ, ինչ որ կրկնաբանութիւն կ'ըլլայ:

Վերջապէս յօրինումի միջոցին, գործարանաւորող ոգիին մէկ հետեւութիւնն ալ՝ տիրական գիծերէ գտնուող հակադրութիւնները փնտռելն է: Մտքի գէժ բան մը չէ ասիւկա: Ամէն բան իր ներհակը ունի, որ ոչ միայն չի մթապնիք վայն, այլ ընդհակառակն լուսաւորելու կը ծառայէ: Contrarium eadem Scientia (ի ներհակութեանց գոյ գիտութիւն) կ'ըսեն սկոլաստիքները: Լակընդգէմ գաղափարները կ'արժեքաւորեն

գիրար, իրարու ընդհատելով կ'ուժոյնն, իրենց պայքարներուն տեսարաններովը կը գրգռեն ունկնդիրները: Գոթական ճարտարապետութեան գեղեցկութիւններէն չէ՞ սրակամարին բռնուածքը, կամարակալ աղեղներուն և առիքներուն կոխը: Մարդկային դործարանաւորութեան մէջ ալ պըրկող և թուլցնող մկաններ կան, լայնում և կծկում, ներշնչութիւն և արտաշնչութիւն, եայլն: «Լրաշալին, կ'ըսէր Պորտէլ իր աշակերտներուն, հաւասարակշռուած անհաւասարակշռութիւնն է՝ երկու հակառակ կշռոյթներու միջոցաւ»: «Ամէն առարկայի մէջ, կ'ըսէ Էօսէն տը լա Գուուա ևս, բռնելիք և սեւեռելիք առաջին բանը զիսաւոր գիծերու հակադրութիւնն է. գրիչը թուղթին վրայ դնելէ առաջ, պէտք է նախ չաւ մը տպաւորուիլ անկէ»: Այդ ըսելէ՛ր ուղեր միթէ Լագորտէր, երբ կ'ըսէր թէ քարոզը ծակ մը բանալ ու գոցելն է. պատկեր հակադրական շարժումի՝ գորայնքան շատ կ'ընէր ինքը:

ՍԵՐԹԻԼԱՆԺ

Թրգմ. Թ. Ե. Գ.

ԲԱՆԱՍՏԵՂԵԱԿԱՆ

ԱՆՁԿՈՒԹԻՒՆ

Ով իմ Աստուածքս բարի, կը խոնարհիմ արդ քեզի,
Կը խոնարհի ինծի հետ, վրէժանեղձ ինդն իմ հոգիս.
Եթէ կ'ուզես կոխոսէ եւ կամ սքըքէ դուն զանի,
Բայց հետս ինչպէս ալ վարուիս պիտի գուլնեմ քեզ քորներս:

Ով իմ Աստուածքս բարի, թէ լամ արիւն իսկ աչերս,
Ուրախ եմ ես, բաւ է որ ունիմ շրմորհ քամելու
Սիւսս աչիւնէս, ըլլալու, արցունքի լիճը մաքուր,
Ուր ցուլմար քաղցրօրէն պատկերդ տեսնուի շուրեւրս:

Շրթներն անցուց խիստ դիւրաւ կը բարբառեն խոհերն այս,
Բայց թէ որքան է դրժուար կրկին անցնի մարմինն իսկ.
Սակայն ինչպէս, Աստուած իմ, իսկիւն շրմորհդ դուն ումանց
Տուր նոյնն ինծի հայրօրէն որ կարեմամբ քեզի գալ:

Թրգմ. Գ. Չ.

ՀԵՆՐԻ ՎՕԿԱՆ